

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.

Vår ref.
S18/00004.

Dato
03.04.2018

Høringssvar - endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger

Adresse Fossveien 24
0551 Oslo
Norge

Telefon (+47) 22 99 55 00

Post Postboks 6853
St. Olavs plass
N-0130

Faktura Postboks 386
Alnabru
0614 Oslo

Org.no. 977027233
Giro 8276 0100265

Vi viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet hvor det bes om synspunkter på forslaget til endringer av krav til praktisk-pedagogisk kompetanse i forskrift om ansettelse om ansettelse og opprykk med mål om at utdanningsfaglig kompetanse og undervisningserfaring i større grad skal vektlegges ved ansettelse i undervisningsstillinger.

Kunsthøgskolen i Oslo er positive til at det foreslås presisering av krav til praktisk-pedagogisk kompetanse som kan bidra til å heve kvaliteten på utdanning, og at det etableres en nasjonal standard til kompetansekravet for stillinger som førsteamanuensis og professor for å sikre rekruttering av riktig målgruppe.

Vi mener at KDs forslag til endring av forskrift gir et godt utgangspunkt til diskusjon om krav til praktisk-pedagogisk kompetanse i academia, men forslagene fra arbeidsgruppen, særlig gjeldende førsteamanuensisstilling, stiller flere spørsmål knyttet til iverksettelse og praktisk gjennomføring for institusjonene. De to alternativene som er foreslått reiser flere problemstillinger enn de i sin nåværende form tjener til sitt formål med tydeliggjøring av kompetansekrav knyttet til førstestillingsnivå.

Kunsthøgskolen i Oslo har vurdert forslaget til forskrift og har følgende kommentarer:

§1-1. Generelt

1. Forskriften fastsetter generelle kriterier for ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger ved institusjonene under lov om universiteter og høyskoler. Institusjonene kan fastsette krav for den enkelte stillingstype ut over disse kravene for hele eller deler av institusjonen. Ved kunngjøring av den enkelte stilling kan det stilles mer spesifiserte krav. Ansettelsesmyndighetene kan stille krav om at den som blir ansatt, forplikter seg til å gjennomgå en bestemt opplæring, innen en

viss tidsfrist. *Alle utdanningsinstitusjoner skal utvikle nærmere kriterier for ansattes undervisningskompetanse og hvordan denne skal dokumenteres.*

§ 1-2 Kriterier for ansettelse i stilling som professor

(3) I tillegg til de krav til grunnleggende kvalifikasjoner for undervisning og veiledning som er gitt til stilling som førsteamanuensis, skal det dokumenteres:

- Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning over tid

- Bred erfaring med veiledning fortrinnsvis både på master- og ph.d.- nivå

- Deltakelse i utvikling av utdanningskvalitet ved egen institusjon og/eller i fagfellesskap

Kunsthøgskolen i Oslo slutter seg til forslaget om innskjerping av kravene til praktisk –pedagogisk kompetanse til de som skal ansettes i høyeste formelle akademiske stilling som professor.

Vi mener at det vil kunne være realistisk å forvente at en ansatt oppnår kravene til professorstilling i løpet av en åremålsperiode på 6 år, dersom institusjonen legger til rette for utvikling av undervisningskompetanse slik at de fastsatte kravene kan bli oppfylt. Dette vil gi en lengre kvalifiseringsperiode for å oppnå professorkompetanse, og samtidig bidra til at ansatte i førsteamanuensisstillinger, som på sikt har mulighet til opprykk til professor, vil kunne jobbe målrettet for å tilfredsstille konkrete krav i henhold til forslaget fra arbeidsgruppen. Det er viktig å sørge for at institusjonene tiltrekker seg søkere som både kan og ønsker å vise til utvikling av sin undervisningskompetanse over tid.

Samtidig er det viktig å poengtere at vår institusjon driver med undervisning innenfor profesjonsfag, og det er viktig å gi studentene erfaringsbasert og praksisnær undervisning. Vi anser som svært utfordrende i forhold til kvalitetsnivået på Kunsthøgskolen dersom vi skulle miste høykvalifiserte kandidater med *omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste/høyt nivå etter internasjonal standard* i rekrutteringsprosesser, som konsekvens av at omfattende grunnleggende kvalifikasjoner for undervisning og veiledning skal være på plass ved ansettelse og være tellende i rangeringen av søkere.

Kunsthøgskolen i Oslo er en av de få institusjonene i Norge som bredt bruker åremålshjemmel i UH loven § 6 4 j) *undervisnings- og forskerstillinger når skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet*. Vår målgruppe i rekrutteringsprosesser er aktive kunstnere som ønsker å jobbe i akademia.

Kunsthøgskolen i Oslo er også noe usikker på hvordan de innskjerpede kravene til professorkompetanse vil fungere sammen med gjeldende adgang til å søke personlig opprykk for ansatte i sitt første åremål i SKO førsteamanuensis jfr §1-4 alt 2: «de grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning er "maksimumskrav" som kan opparbeides de to første årene etter ansettelsen/opprykket».

Dette gjelder særlig dersom stillingen har vært lyst ut med alternativene førsteamanuensis /professor, og personen saken gjelder kun har vært vurdert

på førsteamanuensisnivå. Dersom en ansatt først opparbeider seg kvalifikasjoner for undervisning og veiledning som førsteamanuensis i løpet av en periode på 2 år, antas det at vedkommende *ikke vil ha nok kompetanse* til å søke opprykk til professor i løpende åremålsperiode, og burde vel således heller *ikke ha mulighet* innenfor rammer for nåværende opprykksordning, noe som ikke drøftes i arbeidsgruppes notat.

§ 1-4. Kriterier for ansettelse i stilling som førsteamanuensis

Alternativ 1 (Både forsknings- og utdanningskompetanse ut over minstekravet bedømmes og teller i rangeringen av søkere)

og

(3) Beherske grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kvalifikasjoner for undervisning og veiledning). Ferdighetene kan utvikles gjennom (alternativ 1a) egne program (minimum 200t), relevante kurs og egen praktiske undervisning eller (alternativ 1 b) egen praktiske undervisning.

Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling.

Alternativ 2 (De grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning er "maksimumskrav" som kan opparbeides de to første årene etter ansettelsen/opprykket).

(3) Ut over kravene ovenfor må søkerne i løpet av 2 år etter tiltredelsen i stillingen ha gjennomført (alternativ 2a) eget program (minimum 200 timer)/ relevante kurs og egen praktiske undervisning, og ha opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kvalifikasjoner for undervisning og veiledning) eller (alternativ 2b) egen praktiske undervisning, og ha opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kvalifikasjoner for undervisning og veiledning).

Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling som vurderes ved institusjonene.

Kunsthøgskolen i Oslo mener at det er fordeler og ulemper med begge alternativene *med hensyn til* de grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning for førsteamanuensisstillinger foreslått av arbeidsgruppen.

Kommentar til alternativ 1

Kunsthøgskolen i Oslo anser at det som problematisk at utdanningsfaglig kompetanse alltid skal tillegges lik vekt som kunstnerisk/vitenskapelig kompetanse ved rangering av søkere (alt 1). Det bør i så fall åpnes opp for annen *vektlegging avhengig av fagområde* og kunne åpnes for at søkere som tilfredsstillt kravene til kunstnerisk /vitenskapelig kompetanse, og har grunnleggende kvalifikasjoner og ferdigheter i undervisning og veiledning per evalueringstidspunkt, kan godkjennes på bakgrunn av en helhetsvurdering fra

sakkyndig komite, særlig dersom institusjonen ikke får tilstrekkelig kvalifiserte søkere.

Kommentar til alternativ 2

Vi ser fordeler ved at nye førsteamanuensisstillinger utvikler den pedagogiske kompetansen og selvstendighet som kreves for å bygge opp velfungerende undervisningsmiljø underveis i tilsettingsforholdet. Praksisnær kompetanse blant våre fagansatte er vårt særpreg og styrke, og dette kan også være verdifull kompetanse i forsknings- og utviklingsprosjekter.

Vekting mellom ulike kompetansefelt (kunstnerisk og utdanningskompetanse) burde kunne variere avhengig av fagområde, men samtidig ha gjennomgående institusjonelle minstekrav for ulike stillinger for å bidra til større objektivitet i rekrutteringsprosesser. I så fall er det tjenlig at kandidater som kan dokumentere fremragende resultater, innen hhv kunstnerisk praksis, formidling og kunstnerisk utviklingsarbeid, med hjelp av kvalifiseringsprogram ved institusjonen kan utvikle utdanningskompetanse innen 2 år etter tiltredelsen.

Vi etterlyser drøfting og presiseringer knyttet til praktisk gjennomføring av forslaget i alternativ 2 dersom de grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning kan opparbeides som de to første årene etter ansettelsen.

Obligatorisk evaluering etter 2 år av praktisk –pedagogisk kompetanse for nyansatte førsteamanuensiser kan være et alternativ for å påse at kravene er oppnådd. Vi etterlyser imidlertid presisering i forskriften om hvilke muligheter institusjonene kan ha for eventuell avslutning/oppsigelse av åremålet, særlige i de tilfeller den ansatte ikke tilfredsstillende de grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning etter evalueringen.

Kunsthøgskolen legger til grunn at «*nærmere kriterier for ansattes undervisningskompetanse og hvordan denne skal dokumenteres*» vil ligge til grunn, jf §1-1 i forskriften, men anser behov for en tydeliggjøring av virksomhetens handlingsrom i forhold der kvalifikasjoner ikke er oppnådd.

Ordningen med alternativ 2 skaper også en noe uklar grenseflate mellom ansatte som allerede innehar de grunnleggende kvalifikasjonene for undervisning og veiledning ved ansettelse, og de som skal få disse opparbeidet de to første årene, dersom disse stillingene beholder samme stillingstittel og samme opprykksordning. Vil denne kvalifiseringsperioden kunne anses /defineres som ansettelse på *innstegsvilkår*, jmf UHL? Hvordan vil da dette forholde seg til den nåværende bestemmelsen i forskrift om ansettelse og opprykk § 2-2 (1) om at *Førsteamanuensis ansatt i åremål på innstegsvilkår kan ikke søke om opprykk*. Dette er en problemstilling som bør vurderes før endringer som følger alternativ 2 vedtas.

I høringsnotatet bes institusjonene vurdere om undervisningskompetanse kan opparbeides på a) gjennom formaliserte program /kurs i tillegg til egen undervisning eller b) gjennom egen undervisning alene /egenhånd.

Kunsthøgskolen i Oslo støtter forslaget om det bør åpnes opp for at undervisningskompetanse kan opparbeides gjennom egen undervisning alene

/på egenhånd. Denne praksisen er avhengig av at kravene som stilles i § 1-1 (1) om *alle utdanningsinstitusjoner skal utvikle nærmere kriterier for ansattes undervisningskompetanse* ivaretas av institusjonene selv og at kriterier for ansattes undervisningskompetanse ses i lys av bl.a kvalitetsmeldingen.

Med vennlig hilsen

Annemarie Bechmann Hansen
Direktør

Lillian Andersen
Personal- og organisasjonssjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur